

Семінар № 6. Політологічний практикум
Тема: Реформація у Західній Європі

Порядок денний:

1. Основні принципи релігійного віровчення (символ віри).
2. Економічні проблеми (власність на землю, продаж церковних посад, індульгенції, нагромадження багатства та марнотратство, торгівля і фінанси та ін.).
3. Державно-церковні та міжнародні відносини.

Мета заняття

Узагальнити теоретичні знання з курсу "Всесвітня історія", закріпити їх у практичній роботі, перевірити рівень засвоєння студентами теоретичного матеріалу, розвиток навичок групового дослідження, вміння коректно дискутувати, полемізувати з політичними опонентами.

Система рейтингової оцінки

За політологічний практикум студент може отримати 7 балів: 2 – за підготовку до заняття (конспект), 5 – за участь у роботі семінару. На даному занятті передбачається: робота в групах, виступи з промовою, участь у загальній дискусії. Наприкінці заняття група разом з викладачем вирішує, яку кількість балів заробив кожен з членів групи.

Час заняття

Час заняття – 80 хв. – розподіляється таким чином: 5 хв. – пояснення викладача щодо ходу практикуму, 70 хв. – засідання політологічного клубу, 5 хв. – підведення підсумків практикуму, аналіз заняття, перевірка письмових робіт, виставлення балів.

Хід заняття

Група обирає президію у складі секретаря, який буде вести протокол, та спікера, який буде керувати ходом засідання. Решта групи: кількість членів групи поділяється на п'ять мікрогруп по 4-5 чоловік. Кожна мікрогрупа готує виступ з позиції одного з даних релігійних напрямків: католики; лютерани; кальвіністи (гугеноти у Франції); англікани; пуритани (в Англії).

Мікрогрупи відповідно до позиції "свого" угруповання готують доповідь з урахуванням аргументів, які підтримують їх позиції: делегують одного чи кількох членів групи виступити з промовою по кожному питанню. Один примірник промови (у вигляді тез) з прізвищами та підписами всіх членів мікрогрупи з указаною літературою, яку було використано під час підготовки промови, здають викладачу після закінчення заняття.

На обговорення кожного питання відводиться 20 хв. (по 2 хв. на виступ кожної мікрогрупи та 10 хв. на дискусію з даного питання). По завершенні обговорення спікер проводить підсумки.

Наприкінці заняття викладач разом з групою проводить аналіз практикуму, відбувається підведення підсумків, виставлення балів кожному учаснику.

Термінологічний словник: Реформація, гуситські війни, лютеранство, кальвінізм, протестантизм, гугеноти, пуритани, англікани.

Дати, обов'язкові для запам'ятовування: 1419-1434 рр. – гуситські війни; 1517 р. – виступ Мартина Лютера; 1524-1525 рр. – Велика селянська війна в

Німеччині; 1555 р. – Аугсбурзький мир; 1562-1598 рр. – релігійні війни у Франції; 1572 р. – Варфоломіївська ніч.

Обладнання заняття: історична карта “Реформація у Європі у XVI ст.”

Література

1. Эразм Роттердамский. Похвала Глупости (1509); У. фон Гуттен. Вадиск, или Римская триада (1520). – История средних веков (XV-XVII века): Хрестоматия. – Пособие для учителей. – Ч. 2. – М.: Просвещение, 1974.
2. Лютер М. Тезисы. – Там само.
3. Кромвель Томас. Инструкция английскому духовенству. – Там само.
4. Павел VI. Булла об отречении Генриха VIII английского от церкви. – Там само.
5. Карл V. Кровавый указ. – Там само.
6. Устав ордена иезуитов. – Там само.
7. Лойола И. Духовные упражнения. – Там само.
8. Всемирная история / Под ред. акад. Г.Б. Поляка, проф. А.Н. Марковой. – М., 1996. – С. 99-125, 181-207.
9. Гончар Б.М. Всесвітня історія: Навчальний посібник. – К.: Знання, 2001.
10. История средних веков / Под ред. З.В. Удальцовой. – М., 1991. – Т. 2 (по краінах).
11. История средних веков / Под. ред. акад. С.Д. Сказкина. Т. 2. – М., 1952.
12. Крип'якевич І. Всесвітня історія. – Кн. 2. – К., 1995.

Додаткова література

13. Григулевич И.Р. Инквизиция. – М., 1985.
14. Лозинский С.Г. История папства. – М., 1986.
15. Павленко Ю. Історія світової цивілізації. – К., 1996. – С. 296-317.
16. Печников Б.А. "Рыцари церкви". Кто они? – М., 1990.
17. Смирин М.М. Эразм Роттердамский и реформационное движение в Германии. – М., 1978.
18. Соловьев З.Ю. Непобежденный еретик: Мартин Лютер и его время. – М., 1984.